

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **E.S.**
státní příslušnost Íránská islámská republika,
zastoupený Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem
sídlem 738 01 Frýdek-Místek, Farní 19

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2020 č. j. OAM-777/ZA-ZA11-K10-R2-2018, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2020 č. j. OAM-777/ZA-ZA11-K10-R2-2018 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 12 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Žalobu podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení uvedeného rozhodnutí. Žalobce konstatoval, že předchozí rozhodnutí žalovaného v jeho azylové věci bylo rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 63 Az 41/2019-47 ze dne 28. 11. 2019 zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Namítal, že v rozporu se závazným právním názorem krajského soudu žalovaný neprovedl potřebné dokazování o tom, zda je autentickým křesťanem. Poukázal na to, že žalovaný jím navržené důkazy v podobě svědeckých výpovědí a listinných důkazů neprovedl, ba dokonce svým rozhodnutím je kategoricky odmítl provést. Dle žalobce napadené rozhodnutí nemá dostatečné podklady v obsahu správního spisu a zakládá se na nedostatečných skutkových zjištěních. Žalobce rovněž zdůraznil, že poté, co mu byl doručen předchozí rozsudek Krajského soudu v Ostravě, vydal žalovaný nové rozhodnutí až za bezmála 7 měsíců, což nemělo žádné opodstatnění a veškeré úkony v něm provedené byly čistě formální. Ačkoli bylo jeho zástupci umožněno seznámit se s obsahem spisu a následně podat doplňující návrhy a vyjádření, nebylo na tento úkon dále adekvátně reagováno. Mimo jediný důkazní návrh nebyl žádný z návrhů hodnocen. Žalovaný uvedl, že jeden z navrhovaných listinných důkazů nechal přeložit, nicméně následně jej jako podklad k vydání rozhodnutí nezařadil s tím, že neobsahoval nové informace a dále s argumentací, že pochází ze zdroje, který není k poskytovaným informacím dostatečně kritický. Správní orgán sám správní spis o žádné další důkazy nedoplnil. Do spisu pouze zakládal již jednou doložené dokumenty.
2. Žalobce dále vznesl výhrady k otázce tlumočení s tím, že neodpovídalo potřebnému standardu. Konstatoval, že v České republice je zapsáno celkem 10 soudních tlumočnicků pro jazyk perský, přičemž dva z nich jsou zapsáni pro dříve Severomoravský kraj. Správní orgán nezdůvodnil, proč v jeho případě netlumočil tlumočnick zapsaný v seznamu tlumočnicků. Žalovaný ani dostatečně neposuzoval schopnost jím zvolených tlumočnicků řádně tlumočit. Z obsahu spisu i z napadeného rozhodnutí vyplývá, že tlumočení nebylo korektní. Tlumočnick nejenže nebyl schopen překladu některých slov, ale také nebyl celkově schopen tlumočit do českého jazyka srozumitelným, jasným a přesným způsobem. Tato skutečnost se jeví jako zřejmá již z pouhého čtení protokolu (nejnápadněji např. při překladu názvu knih Bible, pohovor z 21. 9. 2018). Skutečnost, že je celý protokol zpětně přetlumočen, není v tomto případě rozhodná, neboť překlad opět provádí tatáž osoba.
3. Žalobce dále namítal, že zemi původu opustil z důvodu konverze ke křesťanství. Poukázal na to, že opakovaně uváděl informace, z nichž vyplývalo, že v Íránu patřil k majetným občanům. Z jeho sdělení není zřejmé, jaký jiný důvod by měl mít k vycestování ze země, než právě konverzi. Závěr žalovaného, že konvertoval ke křesťanství účelově, je nepodložený a nezakládá se na faktech. Poukázal na to, že až v České republice se mu dostala do rukou kompletní Bible. Tu měl původně jen v podobě několika kopírovaných útržků, o které přišel v zemi původu, později v podobě několika veršů. Ve skupině nových křesťanů, se kterou v Íránu komunikoval, nebyl žádný zkušený křesťan. On sám nikdy neměl řádné křesťanské vzdělání, stejně tak neměl možnost ptát se na nejasné body věrouky. Neměl možnost sdílet svou zkušenost s vírou. V zemi původu nemohl být ani pokřtěn. Z důvodu perzekuce křesťanů v Íránu neměl možnost rozvoje, což zřejmě ve

správním orgánu vyvolalo dojem, že k jeho konverzi nedošlo. Na území České republiky žije bezmála dva roky. Za tu dobu se ve víře dále vzdělával a rozvíjel. Žalovaný ad absurdum tvrdí, že mu v Íránu nehrozí absolutně žádné nebezpečí, ale pouze za předpokladu, že bude svou víru skrývat. Správní orgán jej dokonce označil za nezodpovědného, když využil své svobody projevu a víru veřejně projevoval prostřednictvím sociálních sítí. Zmínka žalovaného, že podle článku 5 kvalifikační směrnice, lze odmítnout přiznat mezinárodní ochranu, pokud si důvod k přiznání žadatel způsobí sám, je rovněž absurdní, neboť zmíněný odstavec 3 se týká následné žádosti a zakládá správnímu orgánu toliko možnost v takovém případě ochranu nepřiznat. Nelze souhlasit s názorem žalovaného, že v Íránu nedochází k pronásledování křesťanských konvertitů. Z podkladů pro rozhodnutí plyne, že v Íránu je konverze i nadále trestná. Trestná je také různá podvrtná činnost proti státu, kam se dá zařadit jakýkoli neislámský projev. V Íránu jsou i nadále konvertité zadržováni a trestně stíháni, ponižováni a trestáni neúměrnými tresty. Žalobce rovněž odkázal v žalobě na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Navrhl, aby soud sám rozhodnutí správního orgánu nahradil vlastním rozhodnutím, a přiznal mu mezinárodní ochranu ve formě azylu.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Především odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Dále uvedl, že respektoval právní názor soudu a na základě nevěrohodné výpovědi žalobce postavil najisto, že žalobce nebyl v zemi původu pronásledován z důvodu konverze ke křesťanství. Na základě předložených fotografií a výpovědi žalobce bylo prokázáno, že konverze ke křesťanství proběhla na území ČR. Prospektivní posouzení toho, zda jsou jeho obavy do budoucna odůvodněné, byly řešeny velmi detailně na podkladě informací o zemi původu a žalovaný postupoval zcela v souladu s rozsudkem NSS ve věci sp. zn. 6 Azs 6/2020. Tvzení v žalobě, že ho správní orgán nutí vyznávat víru tajně jen v soukromí, je z napadeného rozhodnutí absolutně vytrženo z kontextu. Zprávy o zemi původu uvádějí, že pokud dotyčná osoba neměla před odjezdem ze země žádné předchozí vazby na křesťanství, tak nebude perzekuována, což je případ žalobce, protože jeho výpověď ohledně křesťanství v zemi původu byla nevěrohodná. Ani osoba, která se vrací do Íránu poté, co v zahraničí konvertovala ke křesťanství, není nijak přespříliš ohrožena, je nepravděpodobné, aby takové osoby vyvolaly negativní zájem íránských státních orgánů, pokud se tak již dříve nestalo pro jejich politické či náboženské činnosti v Íránu, což je i případ žalobce. Žalobce nebyl v Íránu nijak politicky či nábožensky aktivní a nebyl tam před odjezdem pronásledován. V informacích je také uvedeno, že osoby, které se nebudou veřejně dopouštět šíření náboženské víry, mohou zdrženlivým způsobem pokračovat v praktikování křesťanství. Íránské orgány sice monitorují křesťany v Íránu, avšak zaměřují se spíše na vůdce a organizátory, než na běžné konvertity. Pokud bude žalobce umírněným vyznavačem křesťanství, bude navštěvovat kostely a může v klidu praktikovat svou víru. Opoziční aktivistou nikdy nebyl a ani neměl konkrétní potíže se státními orgány. Skutečnost, že žalobce sám na sebe upozorňuje na sociálních sítích, nelze považovat za činnost, která by odůvodňovala postavení uprchlíka surplace. Nedůvodnou žalovaný považuje i žalobní námitku nedorozumění s tlumočníkem. Odkázal přitom na stranu 11 – 12 napadeného rozhodnutí. Žalovaný nesdílí ani názor žalobce o nedostatečném dokazování a průtahích. Uvedl, že shromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí. K žádným průtahům v řízení nedošlo. Lhůta dle § 27 zákona o azylu byla zachována.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, vycházel přitom z ust. § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), ze

skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že je nutno rozhodnutí žalovaného zrušit pro vadu řízení dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a dle § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc dle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrací žalovanému k dalšímu řízení.

6. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 10. 9. 2018. V žádosti a v rámci poskytnutí údajů k této žádosti a v pohovorech žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Íránské islámské republiky, perské národnosti, křesťanského vyznání protestanského směru, je svobodný a bezdětný. Nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani nebyl jinak politicky aktivní. K popisu průběhu své cesty z vlasti do České republiky sdělil, že jeho otec zkontaktoval převaděče, který pro něho a sebe koupil letenky a vyřídil vízum. Z Teheránu s ním letěl 6. nebo 7. 8. 2018 do Moskvy a tam přesedli na letadlo do České republiky. Převaděč mu pak řekl, ať si koupí letenku z Prahy do Norska a odtud měl letět do Kanady. Do Norska se dostali 8. nebo 9. 8. 2018. V Norsku mu pak převaděč ukázal izraelský doklad, v němž byla fotka muže podobného žalobci a požádal jej o platbu 50 000 000 tumanů. Žalobce požadovanou částku uhradil. Převaděč pak zničil jeho pas a utekl. V Norsku pak žalobce zadržela policie a měsíc byl ve vazbě. Následně pak byl deportován v září roku 2018 do České republiky. O udělení mezinárodní ochrany žádal v Norsku v roce 2018. O mezinárodní ochranu požádal z důvodu konverze ke křesťanství, čímž se jeho život v Íránu ocitl v nebezpečí. V rámci pohovoru žalobce upřesnil, že byl dříve muslim. S křesťanstvím se seznámil někdy v dubnu roku 2017 přes muže, který jej žádal, aby mu pronajal byt. Všiml si, že v bytě dotyčný pořádal shromáždění a byl to takový neoficiální „kostel“. Ke křesťanství konvertoval 4 měsíce po seznámení s tímto mužem, tj. v srpnu 2017. Setkání v bytě se konala každou neděli a někdy navíc i během týdne, a to od dubna do srpna 2017. Měli videokonference, při kterých hovořil pastor S. R., který je informoval o křesťanství. Učil je, jak se modlit, o Ježíši Kristovi a jaký účel mají kostely. Při těchto setkáních byl zprvu přítomen jen jeho nájemník, jeho přítelkyně a dva další lidé. Postupem doby jich bylo více. Naposledy to byli 4 muži a 4 ženy. V Íránu je zakázáno získat bibli. Je to obtížné, a tak si ji mezi sebou po částech tiskli. Každý z nich měl nějakou její část. Vytvořili si také dřevěný kříž. Křesťanem se stal postupně skrze činy, které popsal. Na dotaz, co ho konkrétně ke konverzi vedlo, odpověděl, že když toho pastora a svého nájemníka poslouchal a obeznámil se s křesťanstvím, lákalo ho přijmout je. Veřejně nešířil, že konvertoval, pouze mezi přáteli. Sdělil to i rodině. Žalobce rovněž zmínil, že asi 4 měsíce po jeho konverzi přišli do bytu příslušníci policie a Ministerstva informační služby. Tehdy v bytě bylo přítomno asi 8 lidí, tedy kromě žalobce ještě jeho přátelé. Policie vtrhla do bytu v okamžiku, kdy s přáteli seděli a modlili se. Žalobce uvedl, že rozbil okno, aby umožnil ženám utéci. On sám pak byl odvezen do věznice, kde jej mučili. Chtěli po něm, aby udal kamarády a známé, kteří utekli. Také se jej tázali, proč konvertoval. Žalobce rovněž popisoval, jakým způsobem se mu podařilo utéci z nemocnice, kde byl strážníkem. Tvrdil, že ve věznici byl asi 4 měsíce od srpna do prosince 2017, popisoval, jak jej během výslechu, který se týkal jeho konverze ke křesťanství, bili obuškem, až mu zlomili kost na noze. Z nemocnice se mu podařilo utéci v lednu roku 2018. Žalobce uvedl kde, a jak se skrýval do doby, než odletěl z Íránu. Jeho trestní stíhání začalo až poté, co byl na útěku. Bylo vedeno za konverzi ke křesťanství a za propagaci křesťanství. Co se stalo se zbytkem jeho osmičlenné skupiny, neví. Od zadržení s nimi nebyl v kontaktu, jeho byt byl podle rozhodnutí Ministerstva informační služby zapečetěn. Žalobce deklaroval, že může být v Íránu odsouzen v nepřítomnosti. Následně pak sdělil, že rozsudek již byl vynesena, informovali jej o tom

jeho rodiče, jimž byl rozsudek doručen. Rozsudek jim byl doručen v době, kdy se již v Íránu nenacházel. Odsouzen byl k trestu smrti. Rozsudek v písemné podobě nemá k dispozici. Rozsudek je státním dokumentem, který nelze poslat poštou. Pokud by tak jeho rodiče učinili a zásilka by byla otevřena, bylo by to pro jeho rodiče nebezpečné. V zemi původu by se nemohl odstěhovat do jiné části Íránu a vyřešit tím své potíže, neboť státní orgány by jej našly. V případě návratu do vlasti se obává toho, že konvertoval ke křesťanství a v zemi původu mu hrozí trest smrti, ke kterému byl v nepřítomnosti odsouzen. Žalovaný se žalobce rovněž tázal znalostními otázkami na základy křesťanské vírouky. Správnímu orgánu doložil video ohledně jeho křtu a do spisu doložil fotografie. Sdělil, že křest protestantské církve proběhl 24. 3. 2019 v kostele v Havířově. Správní orgán žalobci rovněž ukázal fotografii pastora S. R. a tázal se jej, zda tuto osobu poznává. Žalobce odpověděl, že se jedná o pastora pana S. R., který momentálně zřejmě pobývá v USA. Řekl, že věděl o tom, že je konverze k jinému náboženství z islámu v Íránu nezákonná, ale přesto pro něho bylo důležitější stát se dobrým křesťanem. Jedním z důvodů, proč začal uvažovat o konverzi ke křesťanství, byl právě pan S., který jej hodně přesvědčil. Zaujalo ho protestantské křesťanství. Když přijel do Pobytového střediska Zastávka, navštěvoval tam kostel a mluvil s věřícími. Následně pak pokračoval v rozhovorech s věřícími v kostele po příjezdu do Pobytového střediska Havířov. V Horní Suché navštěvoval sezení s panem R. J. každý pátek ve středisku. Jinak každou neděli se konají setkání v kostele, kam dojíždí. Nyní se hlásí k protestantismu, konkrétně Církvi československé, kterou si vybral kvůli svobodě a také je pro něho důležité někam patřit. Žalobce vypovídal o své víře, sdělil mimo jiné, že v současnosti pravidelně chodí v neděli do kostela a pokud kostel nebo obec pořádá náboženské akce, zúčastňuje se jich. Má na instagramu účet, přes který šíří bibli v jazyce farsí a anglickém, hlavně ke svým známým v Íránu nebo v Evropě. Pokud by se vrátil domů, byl by na něm vykonán trest smrti. Víru by již šířit nemohl. Sdělil také, že v případě návratu do vlasti by se nemohl přidat k tamní registrované skupině křesťanů, protože tím, že byl muslimem, u úřadů by mu to neprošlo. V podrobnostech soud dále odkazuje na zjištění z pohovorů s žalobcem, jak jsou uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť tak korespondují s obsahem spisu a jsou správná.

7. Součástí správního spisu jsou pak i žalovaným shromážděné podklady o zemi původu ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Íránu. Žalovaný konkrétně vycházel z Informace Ministerstva vnitra Velké Británie: Írán – Nezákonné vycestování ze země, z února 2019, Informace Ministerstva vnitra Velké Británie: Írán – Základní informace, včetně poskytovatelů ochrany a vnitřního přesídlení, ze září 2018, Informace OAMP: Bezpečnostní a politická informace v zemi, ze dne 30. 5. 2019, Informace Dánské imigrační služby: Domácí církve a konvertité, z dubna 2018, Zprávy Express: Muslimští žadatelé o azyl konvertují ke křesťanství, aby zabránili deportaci z Británie, ze dne 14. 6. 2016, Zprávy Washington Post: Zatímco se německá policie pokouší uprchlíky deportovat, církve se je snaží ochránit, ze dne 6. 9. 2017. Žalobce doložil správnímu orgánu křestní list vydaný Sborem Církve bratrské v Horní Suché ze dne 24. 3. 2019 a fotografie ohledně jeho přijetí do církve. Žalovaný rovněž vycházel z Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, květen 2019, Írán: Křesťané a křesťanští konvertité.
8. Podle ust. § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, se azyl cizinci udělí, bude – li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve

státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

9. Krajský soud předně konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, co zdejší soud rozsudkem ze dne 28. 11. 2019 č. j. 63 Az 41/2019-47 zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2019 č. j. OAM-777/ZA-ZA11-K10-2018, jímž žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud v uvedeném rozsudku učinil závěr, že nebylo prokázáno, že by žalobce byl v zemi původu vystaven jednání, které by bylo možno označit za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o azylu a shodně s žalovaným hodnotil tu část výpovědi žalobce ohledně údajné razie v jeho bytě v srpnu 2018, popis událostí po této razii a jeho údajné zatčení a útěk z nemocnice, za nevěrohodnou. Současně ovšem soud vyslovil nesouhlas s názorem žalovaného, že celý azylový příběh žalobce je nedůvěryhodný, tedy i ohledně samotné otázky jeho konverze ke křesťanství. Odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu soud zdůraznil, že řízení o mezinárodní ochraně je specifické prospektivním rozhodováním, což znamená, že se posuzuje riziko hrozící žadateli v budoucnu. Pouhá skutečnost, že tedy žadatel dosud nebyl násilí podroben, neznamená, že mu takové nebezpečí nehrozí. Citoval rovněž z rozsudku NSS č. j. 7 Asz 162/2018-47, podle něhož „přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování. Samotné ust. § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti. Je zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická“. Krajský soud rovněž konstatoval, že žalobce setrvale uvádí, že v jeho případě vyplývá odůvodněný strach z pronásledování ze skutečnosti, že konvertoval ke křesťanství. Soud současně považoval za minimálně předčasné závěr žalovaného, že nebylo prokázáno, že je možné žalobce považovat za skutečně autentického a praktikujícího křesťana, který by po svém případném návratu do vlasti mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu náboženství, resp. příslušnosti k určité sociální skupině, v tomto případě konvertitů a že žalobcem předložené listiny – fotografie z jeho křtu na území České republiky, video, křestní list vystavený mu Sborem Církve bratrské v Horní Suché svědčí toliko o tom, že u něho došlo k formálnímu přestupu protestantismu. Soud uvedl, že naopak zastává názor, že se žalovaný měl podrobně zabývat otázkou, zda se v případě žalobce jedná o věrohodnou konverzi ke křesťanství, že žalobce je autentickým praktikujícím křesťanem a tuto skutečnost pak zvážit v kontextu § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z hlediska možného důvodu pro udělení azylu spočívajícího v odůvodněném strachu z pronásledování na základě náboženství, jakkoli tyto důvody nastaly v převážné míře až poté, co žalobce opustil zemi původu.
10. Soud současně citoval zjištění z informací o zemi původu obsažených ve správním spise. Uvedl rovněž, že žalovaný v zásadě žádné dokazování k posouzení otázky, zda se v případě žalobce jedná o věrohodnou konverzi ke křesťanství a zda žalobce je autentickým, praktikujícím křesťanem, neprováděl a jeho rozhodnutí tak spočívá na nedostatečném zjištění skutkového stavu věci o této otázce. Soud dále uvedl, že bylo tedy na místě, aby kromě zohlednění důkazů předložených žalobcem, tj. křestního listu, dokumentace o jeho křtu, žalovaný provedl také výslech osob, které s žalobcem přicházejí do kontaktu od

samého počátku jeho pobytu v Pobytovém středisku v Havířově a mají vědomost o tom, že se zúčastňuje bohoslužeb a jiných aktivit Sboru Církve bratrské v Horní Suché, konkrétně měl žalovaný vyslechnout jako svědky Ing. R. J. a křtícího vikáře MTh. J. F., případně další osoby.

11. Žalovaný jak plyne z obsahu správního spisu a z napadeného rozhodnutí v dalším řízení tyto důkazy neprovedl. Z ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. plyne, že správní orgán je vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku. Vázanost právním názorem soudu může být prolomena jen v důsledku nových skutkových zjištění nebo při změně právní úpravy (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 7 A 57/99, rozsudek NSS č. j. 2 Ads 16/2003-56, č. j. 6 Ads 172/2009-45). Z obsahu správního spisu se podává, že poté, co bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalovaného a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, nad rámec těch podkladů, které již byly obsaženy ve správním spise, jako další podklad rozhodnutí, z něhož vycházel, žalovaný založil Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie, květen 2019, Írán: Křesťané a křesťanští konvertité. Otázkou, zda se u žalobce jedná o věrohodnou konverzi ke křesťanství a zda je tedy žalobce autentickým, praktikujícím křesťanem či nikoliv, se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval.
12. Rozhodnutí o tom, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, založil na závěru, že žalobcem tvrzené obavy z pronásledování jsou neopodstatněné, neboť i kdyby žalobce skutečně přestoupil ke křesťanství sur place, nebyl by zájmovou osobou orgánů íránské veřejné moci, nebyl a není vůdcem a organizátorem žádné církve či hnutí, domácí ani zahraniční a nebylo prokázáno, že by byl znám orgánům veřejné moci, které by o něho projevily zájem před jeho odchodem ze země a tedy mu nehrozí žádná skutečná rizika, jak vyplývá dle žalovaného z jím citované zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie. Pokud v doplňujícím pohovoru žalobce sdělil, že přes instagram šíří za svého pobytu v ČR Bibli, tedy veřejně publikuje a pod svým jménem do světa rozšiřuje, pak dle žalovaného nelze než konstatovat, že se jedná z jeho strany o zcela nepochopitelný a hluboce lehkovážný přístup, kdy sám na sebe tímto jednáním upozorňuje a potenciálně uvaluje tím svoji osobu v nebezpečí. Žalovaný toto považuje za nelogické jednání v době, kdy je pobytový status žalobce nejistý a ukazuje na nedůvodnost obav z pronásledování v zemi původu. Žalovaný učinil závěr, že daná situace, kdy žadatel vědomě, dobrovolně a zřejmě veřejně prostřednictvím sociálních sítí na sebe upozorňuje, rozhodně nelze považovat za činnosti, jež by představovaly vyjádření a pokračování názoru a přesvědčení, které měl v zemi původu a nelze tak v žádném případě konstatovat potřebu mezinárodní ochrany vznikající sur place. Ani v tomto nelze shledat odůvodněnost obav z pronásledování. Současně poukázal na informace o zemi původu, z nichž dle žalovaného vyplývá, že to, zda je člen domácí církve perzekuován, závisí na činnosti, kterou provádí a zda je známý v zahraničí. Pokud se navrátilší konvertita o svém přestoupení na jinou víru velmi otevřeně vyjadřoval na sociálních sítích, státní orgány se o tom mohou dozvědět a dotyčného konvertitu po návratu zatknout a vyslýchat. Žalovaný odkázal na zprávu Dánské imigrační služby a konstatoval, že prohlášení o přestoupení na jinou víru vyvěšené na sociální síť samo o sobě nebude mít za následek perzekuci. Dle žalovaného, pokud žalobce jakožto prostý obyčejný věřící svoji novou víru v Íránu nešířil, snažil se ji nepopíratelně uchovávat před veřejnou mocí v tajnosti a žádným způsobem na sebe záměrně neupozorňoval, a nyní žádá z důvodů obav o mezinárodní ochranu, potom lze dle žalovaného zpochybnit, že by se jeho chování po návratu do vlasti jakkoliv mělo v dané souvislosti proměnit v tom smyslu, že by měl náhlou potřebu intenzivně na sebe upozorňovat státní orgány propagandistickým obracením lidí na víru, provokativním

šířením křesťanství a demonstrativními aspiracemi působit v organizačních a vedoucích funkcích v rámci kruhu tajných náboženských kongregací. Při aplikaci testu „přiměřené pravděpodobnosti“ okolnosti posuzovaného případu nasvědčují tomu, že s pronásledováním žalobcem ze strany státní moci, nelze počítat jako s reálnou možností, naopak se jedná o předpoklad výlučně hypotetický.

13. Soud opakuje, že vázanost právním názorem soudu plynoucí z ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. může být prolomena, jak výše uvedeno jen v důsledku nových skutkových zjištění nebo při změně právní úpravy. Ke změně právní úpravy nedošlo a co se týká skutkových zjištění žalovaného, jsou tato založena na selektivním, neúplném a nekorektním hodnocení důkazů, a nejedná se tedy o nová skutková zjištění, pro která by vázanost právním názorem soudu mohla být žalovaným prolomena.
14. Krajský soud opakuje, že v rozsudku č. j. 7 Azs 162/2018-47 Nejvyšší správní soud uvedl, že „přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 2/2013 plyne, že po žadateli o udělení mezinárodní ochrany nelze požadovat, aby předešel svému pronásledování v zemi původu tím, že se vzdá veřejných projevů své víry. Jedním z podkladů, z nichž žalovaný vycházel je Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, květen 2019, Írán: Křesťané a křesťanští konvertité. V tomto dokumentu se mimo jiné uvádí, že pouhý akt přestoupení na křesťanství není považován za dostatečný důvod vzniku reálného rizika perzekuce dané osoby. Jednání a činnost konvertitů a míra, do jaké je jejich příslušnost k jiné víře „viditelná“, určí, zda jim bude hrozit reálné riziko perzekuce či nikoli. Osobám, které přestoupily z islámu a u kterých by takový čin s velkou pravděpodobností vyvolal pozornost íránských správních orgánů díky jejich činnosti při šíření víry nebo obracení ostatních osob k jiné víře, by pravděpodobně hrozilo reálné riziko perzekuce při návratu. Řada Íránců přestoupila na křesťanství a byla pokřtěna během svého pobytu v Evropě. Některé zdroje naznačují, že osobě, která přestoupila na křesťanství v zahraničí a vrátila se do Íránu, by hrozilo riziko pouze tehdy, pokud by se správní orgány zajímaly o její činnost v Íránu již dříve nebo pokud by se daná osoba podílela na šíření víry a obracení ostatních osob k jiné víře. Vzhledem k podezření, které státní správa všeobecně chová ke kontaktům s okolním světem, by osoby, které přestoupí na jinou víru během pobytu v zahraničí, byly považovány za větší hrozbu, než ty, které přestoupily na jinou víru v Íránu. V souladu s ústavou je Írán definován jako islámská republika, ve které je oficiálním státním náboženstvím šíitský islám. Zákon zakazuje muslimským občanům změnit jejich náboženské přesvědčení či se ho zřeknout. Je uznáváno pouze přestoupení z jiné víry na islám. Zřeknutí se islámu se považuje za trestný čin, za který lze uložit trest smrti. Podle zákona se nemuslimové nesmějí podílet na přesvědčování muslimů k obracení k jiné víře, ani se o to pokoušet. Takové jednání je považováno za šíření víry. V tomto dokumentu se cituje také ze zprávy vydané v dubnu 2018 Australským institutem pro mezinárodní záležitosti, podle něhož za stávajícího islámského režimu mohou občané alespoň teoreticky svobodně provozovat vyznání podle své volby. V souladu s íránskou ústavou je pro každou náboženskou menšinu zaručeno křeslo v parlamentu. Zatímco však přestup na islám je povolen a podporován, je pro osobu, která se označuje za muslima, nezákonné přestoupit na jinou víru. V takovém případě by se jednalo o odpadlictví, na které se vztahují přísné tresty. Za odpadlictví lze v určitých případech uložit trest smrti, přestože takový trestný čin nebyl v právním řádu

nikdy definován. V dokumentu je rovněž zmínka o tom, že vzhledem ke zvyšujícímu se počtu osob, které přestupují na křesťanství, správní orgány stále zpřísňují restrikce pro církve a kostely. Omezování je přísnější v případě církví a kostelů, které jsou podle správních orgánů navštěvovány osobami, jež na křesťanství přestoupily z islámu. A nejenom to. Státní správa navíc v současné době požaduje nepřiměřeně vysoké kauce a usiluje o delší tresty odnětí svobody pro křesťany. Správní orgány se zaměřují především na vůdce domácích církví a sekundárně na jejich členy a konvertity. Podle jiných zdrojů v tomto dokumentu se správní orgány zaměřují, jak na vůdce domácích církví, tak na jejich členy. Riziko zatčení během setkání v rámci domácí církve hrozí také jejím běžným členům. Ti však budou znovu propuštěni za podmínky, že se zdrží šíření víry. Běžným členům domácích církví hrozí riziko pravidelného předvolávání k výslechům, které by správní orgány využily jako prostředek k jejich obtěžování a zastrahování. Vůdci skupin křesťanských konvertitů byli zatýkáni, stíháni a odsuzováni k dlouhodobým trestům odnětí svobody za „zločiny proti národní bezpečnosti“. Jiný zdroj v této informaci citovaný zmiňuje, že křesťané, zejména evangelíci a ti, kteří přestoupili na křesťanství z islámu, jsou i nadále v nepoměrně větší míře nuceni čelit zatýkání a zadržování a také obtěžování a dozoru, jak vyplývá ze zpráv křesťanských nevládních organizací. V dokumentu je citována i zpráva Informace o zemi o Íránu DFAT ze 7. 6. 2018, podle níž soudy vydávaly v souvislosti s činností domácích církví dlouholeté tresty odnětí svobody. V červenci 2017 Revoluční soud odsoudil 8 křesťanů za „jednání proti národní bezpečnosti založením domácí církve“ a za „pohanu nedotknutelnosti islámu“ a odsoudil tuto skupinu k trestu odnětí svobody na 10 až 15 let. Ve zprávě o Íránu Výzkumné služby Kongresu USA z března 2019 se uvádělo, že „řada křesťanů je stále vězněna za jednání související s náboženskými zvyky, včetně používání vína při určitých církevních obřadech a bohoslužbách“. Podle íránského práva lze jednotlivce, včetně křesťana s muslimskými kořeny, soudně stíhat za odpadlictví, ačkoli odpadlictví není v islámském trestním zákoníku výslovně definováno jako trestný čin. Organizace Article 18 v rozhovoru s Ministerstvem vnitra Velké Británie v červenci 2017 sdělila, že obvinění z odpadlictví jsou zřídka v soudní dokumentaci uváděna, ačkoli obviněné osoby jsou z odpadlictví obviňovány ústně nebo jsou v této souvislosti vyslýchány, zastrahovány či je jim vyhrožováno. Téměř všichni ze zatčených jsou zatýkáni za činy proti „národní bezpečnosti“, která je velmi široce definována. Taková zatčení jsou nezákonná. „Národní bezpečnost“ je zdůvodňováno zatýkání; lidé nejsou zatýkáni za odpadlictví. Ačkoli není výjimkou, že je zatčeným konvertitům vyhrožováno případným obviněním z odpadlictví, jen velmi zřídka k tomu skutečně dochází. Organizovaná činnost křesťanů a kontakty s křesťanskými organizacemi v zahraničí jsou namísto toho definovány jako politická činnost a jako hrozba pro íránskou islámskou identitu a národní bezpečnost. Proto se na sledování, zatýkání a vyslýchání konvertitů podílí tajná služba a soudní řízení s nimi jsou vedená u Revolučního soudu. Vláda a státní správa obecně považují náboženský pluralismus, který se vymyká jejich kontrole, za bezpečnostní riziko. Činnost spojená s přestupem na jinou víru je správními orgány považována za politickou aktivitu. Organizace Open Doors a Article 18 na dotaz Ministerstva vnitra Velké Británie, co přitahuje pozornost správních orgánů k novým konvertitům a jaký druh činnosti by proto mohl vést ke špatnému zacházení s nimi, naznačily, že by se mohlo jednat o následující momenty, které by se však mohly lišit v závislosti na místě výskytu: jakékoli shromáždění, sdílení evangelia, vlastnictví více než 1 kusu Bible (správní orgány by vlastnictví jedné Bible obvykle tolerovaly, nikoliv však v každém případě), vlastnictví knihovny s křesťanskou

literaturou, studium teologie, styky s křesťanskými organizacemi, účast na křesťanských konferencích a seminářích v Íránu či v zahraničí, pořádání domácích církví nebo v některých případech i jejich návštěvy.

15. Součástí správního spisu a podkladem rozhodnutí žalovaného je i Informace Dánské imigrační služby, Duben 2018, Domácí církve a konvertité, v němž je kromě jiného uvedeno, že státní orgány perzekuuji v první řadě vůdce domácích církví a v druhé řadě členy a konvertity. Dva další zdroje uvedly, že státní orgány perzekuuji vůdce domácích církví i členy. Typický způsob perzekuce spočívá v zatčení a propuštění vůdců domácí církve, neboť státní orgány chtějí domácí církve oslabit. Řadoví členové řadových církví také riskují zatčení v objektu domácí církve. Ti však budou následně propuštěni pod podmínkou, že se nebudou dopouštět šíření náboženské víry. Řadovým členům domácí církve hrozí, že budou pravidelně předvoláváni na výslech, neboť státní orgány je chtějí šikanovat a zastrášovat. Přestoupení na jinou víru a anonymní život osoby, která přestoupila na křesťanskou víru, sám o sobě nemá za následek zatčení, ale když po přestoupení na jinou víru následují další aktivity, např. šíření náboženské víry a poučování ostatních, jedná se o jiný případ. Totéž platí tehdy, když rodinní příslušníci nahlásí konvertitu státním orgánům. Organizace Middle East Comcern se však nedomnívala, že by bylo trvale možné vést život jako anonymní křesťan, neboť konvertité by v takovém případě museli lhát o své víře a chovat se v rozporu se svou náboženskou vírou. Organizace Amnesty International k tomu dodala, že přestoupení na jinou víru může být okolí prozrazeno tím, že se konvertita neúčastní islámských akcí, neboť mnoho společenských norem a kulturních aktivit souvisí s islámem.
16. Krajský soud zastává názor, že uvedená zjištění z citovaných podkladů žalovaný ve svém rozhodnutí v podstatě pominul, a proto soud považuje jím provedené hodnocení důkazů za selektivní, neúplné a nekorektní. Podle § 2 odst. 2 zákona o azylu, se za pronásledování považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychická nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souhrnu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Ze soudní judikatury plyne, že se tedy nejedná jen o hrozbu trestu smrti nebo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, ale i např. o případné uvěznění, diskriminační trestní stíhání apod., tedy závažné porušení lidských práv související v daném případě s náboženským vyznáním. Soud na rozdíl od žalovaného zastává názor, že pokud je žalobce autentickým, praktikujícím křesťanem, ovšem takovýto závěr zatím učinit nelze, neboť žalovaný v tomto směru žádné dokazování dosud neprovedl, jsou jeho obavy z pronásledování na základě náboženství s ohledem na výše uvedená zjištění z informací o zemi původu, založené ve správním spise, odůvodněné. Soud připomíná, že rovněž není možné, jak již bylo výše uvedeno, po žalobci skrývání jeho skutečné víry požadovat. Žalovaný pochybil, pokud nerespektoval závazný právní názor zdejšího soudu vyjádřený v předchozím zrušujícím rozhodnutí a neprovedl žádné dokazování k posouzení otázky, zda se v případě žalobce jedná o věrohodnou konverzi ke křesťanství a zda žalobce je autentickým, praktikujícím křesťanem, čímž se jednak dopustil vady řízení spočívající v porušení povinnosti vázanosti právním názorem krajského soudu, jednak jeho rozhodnutí opětovně spočívá na nedostatečném zjištění skutkového stavu věci k uvedené zásadní otázce. Shodně jako v předchozím rozsudku soud opakuje, že bylo tedy na místě, aby kromě zohlednění důkazů předložených žalobcem, tj. křestního listu, dokumentace o jeho křtu, žalovaný provedl také výslech osob, které s ním přicházejí do kontaktu od samého počátku jeho pobytu v Pobytovém středisku v Havířově a mají vědomost o tom,

zda se žalobce zúčastňuje bohoslužeb a jiných aktivit Sboru Církve bratrské v Horní Suché, konkrétně měl žalovaný vyslechnout jako svědky Ing. R. J. a křtícího vikáře MTh. J. F., příp. další osoby.

17. Co se týká důkazních návrhů žalobce ohledně situace v zemi původu, soud považuje tyto důkazy za nadbytečné, neboť důkazy, které jsou již založeny ve správním spise, jsou dostatečné. Neprovedení důkazů žalovaný v napadeném rozhodnutí zdůvodnil.
18. Nedůvodnou soud naopak považuje námitku žalobce týkající se tlumočení. Soud sdílí názor žalovaného, že tlumočení bylo v rámci správního řízení zajištěno v souladu se zákonem. V případě využití tlumočnicků nezapsaných v seznamu soudních tlumočnicků, byli tito řádně ustanoveni s odkazem na ust. § 24 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce, jak plyne z obsahu spisu, si na osoby tlumočnicků a způsob jejich tlumočení nestěžoval, nikdy nedával najevo, že by tlumočnickovi nerozuměl. Žalobce měl možnost a také ji využil zpětné kontroly obsahu protokolovaných pohovorů. Je nepochybné, že pokud by žalobce měl jakékoli výhrady k tlumočení, nepochybně by své připomínky sdělil správnímu orgánu. Žádnou výtku k tlumočení žalobce nevznnesl ani v rámci seznámení s podklady rozhodnutí.
19. Nedůvodná je i námitka, že žalovaný nedodržel lhůtu pro vydání rozhodnutí. V dané věci byl rozsudek KS Ostrava ze dne 28. 11. 2019 č. j. 63 Az 41/2019-47, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany, nabylo právní moci 30. 12. 2019. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaný vydal dne 25. 6. 2020, tedy ještě před uplynutím zákonné 6 měsíční lhůty dané § 27 odst. 1 zákona o azylu.
20. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s.ř.s., v němž je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu.
21. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na nákladech řízení částku 12 342 Kč. Tato částka sestává z odměny dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění, advokátního tarifu, za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsí žaloby, sepsí repliky k vyjádření žalovaného), 3 režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky k uvedeným 3 úkonům právní služby. K odměně a náhradám v celkové výši 10 200 Kč je nutno připočíst i 21 % DPH, 2 142 Kč, neboť zástupce žalobce doložil, že je plátcem této daně. Náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce podle § 149 odst. 1 o.s.ř., zákona č. 99/1963 Sb., v platném znění. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 o.s.ř., aplikovaného na základě § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

[Zadejte text.]

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. 9. 2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje